

Riksarkivet
riksarkivet@riksarkivet.se**Yttrande över Riksarkivets förslag till föreskrifter och allmänna råd om gallring av vissa administrativa handlingar**

RA 22-2018/11457

Inledning

Kronofogdemyndigheten (Kronofogden) välkomnar en översyn av den nuvarande föreskriften om gallring av handlingar av tillfällig och ringa betydelse. Inte minst mot bakgrund av den omfattande digitaliseringen av statsförvaltningen finns det ett behov av överväganden och vägledning i dessa frågor för att åstadkomma både en större enhetlighet och en för myndigheterna mer lättillämpad ordning. Kronofogden vill betona vikten av att den nya föreskriften kan fylla behovet av tydliga regler och en enhetlig gallring inom myndighetsgemensamma områden där behoven av bevarande är snarlika, samtidigt som den lämnar utrymme för ändamålsenliga avvägningar i de delar där behoven av bevarande skiljer sig åt.

Riksarkivets remitterade förslag utgör enligt remissmissivet inte ett färdigt utkast, utan är en arbetsprodukt. Kronofogden kan notera att det i flera delar är ofärdigt med bl.a. en otydlig beskrivning av handlingstyper. Förslaget är inte heller enhetligt utformat vad gäller detaljeringsnivå. Enligt Kronofogden bör detta åtgärdas och bestämmelserna i princip genomgående omarbetas till en mer generell nivå. Det är svårt att på remitterat underlag överblicka vilka konsekvenser det får och det har därför inte varit möjlighet att på ett mer detaljerat sätt yttra sig över denna arbetsprodukt. Kronofogden bidrar däremot gärna under hand i Riksarkivets fortsatta arbete med föreskriften.

Behov av att behålla en generell reglering

Den nuvarande föreskriften medger att myndigheterna i stor utsträckning kan anpassa gallringen av handlingar av tillfällig eller ringa betydelse utifrån sina skiftande förutsättningar. Det remitterade förslaget är däremot omfångsrikt och har till synes ambition att vara i det närmaste uttömmande. En sådan ambition kan vara god under förutsättning att regleringen träffar rätt områden och att bestämmelserna är tillräckligt generellt utformade för att medge en flexibel tillämpning. Risken är dock att vissa områden, inte minst sådana som är specifika för en myndighet, inte omhändertas. Det skulle leda till krav på bevarande av handlingar som idag inte behöver bevaras och som inte heller framöver bör

bevaras. Alternativt att Riksarkivet får besluta om ett större antal myndighetsspecifika föreskrifter med relativt omfattande och omotiverad administration som följd både för berörd myndighet och för Riksarkivet.

I det remitterade förslaget finns en generell bestämmelse om gallring i 3 kap. 1 §. Denna handlar dock enbart om gallring av handlingar som enligt 5 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (OSL) uppenbart är av ringa betydelse för verksamheten. Bestämmelsens räckvidd är mycket snäv och omfattar endast handlingarna som inte ens behöver hållas ordnade av myndigheten. Den medger inte den flexibilitet som de detaljerade och specifika bestämmelserna i bilagan till föreskriften kräver för att inte riskera att leda till större negativa konsekvenser för myndigheterna och Riksarkivet. Kronofogden anser därför att bestämmelsen istället bör utformas i enlighet med 7 § i den nuvarande föreskriften.

Begäran om att ta del av allmän handling

I avsnitt 6.2 i bilaga 1, föreslås en gallringsfrist om två år beträffande begäran om att ta del av allmänna handlingar. Enligt Kronofogdens uppfattning är detta inte förenligt med tryckfrihetsförordningens anonymitetsskydd (2 kap. 18 §). Begäran bör enligt huvudregeln varken registreras eller bevaras för det fall handlingarna lämnas ut. Den föreslagna bestämmelsen bör därför ändras.

Beslut i detta ärende har fattats av rättschefen Ulrika Lindén efter föredragning av enhetschefen Jens Västberg.

Ulrika Lindén

Jens Västberg